

До

г-н Росен Плевнелиев

Президент на Р. България

С о ф и я

СТАНОВИЩЕ

от д-р по философия

експерт по етническите въпроси

Относно: Създаване на Обществения съвет, служебното правителство и проблемите на етническите групи в България.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕЗИДЕНТ,

Считам да свой дълг като експерт да споделя с Вас тревогите си от предстоящите събития и процеси сред различните етнически групи – турците, ромите и т. нар. миллет в страната ни. Причините за това не са само от социален или икономически характер. Проблемите им през последните 3 – 4 години са сериозни, за което допълнително може да допринесе и начина на създаването на Обществения съвет, който ще работи със следващото служебно правителство и редовното правителство след парламентарните избори. Начинът, по който се формира идеята и се реализира създаването на Обществения съвет е погрешно. Най-отговорно искам да заявя, че създаването на Съвета по този начин разделя хората освен на различни социални позиции, така също и на мнозинство и малцинство. Няма нито един участник в този Съвет с етнически произход. На този етап, необходимо е обединение и единение на българските граждани, а не разделение на мнозинство и малцинство, на българи, турци, роми и т. н. В тази сложна обществена ситуация на страната ни е необходим процес на помирение и съгласие, а не на социално и етническо напрежение и конфликти.

Ролята на мнозинството и малцинството при формирането на държавната политика, дейности и защита на техните интереси са пряко свързани с определени ценности и нагласи, за които:

„Демократите казват, че е справедливо,
това което реши мнозинството, а олигарсите –
това което решат притежаващите по-голямо имущество – те смятат,
че трябва да се работи според мнозинството и имуществото.

Възловият въпрос е справедливостта! Кое е по-справедливо?

И отговорът е категорично – това което реши мнозинството
или неговите представители, съобразено и
с интересите на малцинството”.

Цитатът е от Аристотел (384 – 322 г. пр. Христос,
ученик на Платон и учител на Ал. Македонски/

ГОСПОДИН ПРЕЗИДЕНТ,

Изразявам своето Становище пред Вас, защото каквито управленчески принципи и модели ще създадат сега, те в различни варианти ще действат и през следващите 25 – 30 години. Ако сега етническите малцинства се елиминират от обществените процеси, то и през следващите години те реално няма да участват в изпълнителната и законодателната власт, а това реално ще ги капсулира и териториално сегрегира в техните обособени етнически махали и квартали. Това е твърде опасно за бъдещето развитие на България, защото става въпрос за близо 1,5 млн. българско население с различен етнически произход. Приемливият вариант се състои в ангажирането на представителите на етническите малцинства както в обществените съвети, така и в различните министерства на служебното правителство. На тази база може да се търси помирението и единението между различните групи български граждани.

В тази връзка искам да насоча вниманието Ви и върху един кръг от проблеми, свързани с етническата сегрегация, които досега оставаха практически извън полезрението на изпълнителната власт. Определено трябва да се поставят за решаване тежките проблеми на кв. „Изток” –

Пазарджик, кв. „Столипиново” – Пловдив, кв. „Надежда” – Сливен и т. н. Ето и данни, които показват тежкото положение на българските граждани, живеещи в кв. „Столипиново” – Пловдив.

- EVN и кв. „Столипиново”:
 - Има поставени електромери в целия квартал, които се манипулират отвън и от движението на транспорта;
 - Всеки месец на домакинствата в този квартал се спират по 10 – 15 лв. допълнителна сума за „стари сметки”, когато Електроразпределение – Пловдив е бил държавно дружество;
 - В момента 97 – 98 % от населението на кв. „Столипиново” редовно си плаща тока. Ако преди са плащали по 100 лв., то сега плащат по 300 – 350 лв., което допълнително усложнява социалното положение в квартала и живота на населението.
- Образованието.

Според преброяването на населението от 2001 г. образователното равнище на етническите групи е:

- с висше – 2,7 % от турците и 0,3 % от ромите;
- със средно – съответно 23,7% и 6,9 %;
- с основно – 53,0 % / 44,9 %;
- с начално – 15,0 % / 27,4 %;
- с незавършено начално образование – 21 % и 18 %;
- неграмотни – 3,5 и 12,7 %.

Тревожно е, че над 60 % от младите хора с етнически произход не знаят да говорят български език.

- Заетост и безработица.

Според официални данни безработицата в страната е 11,8 %, а сред населението на кв. „Столипиново” е над 90 %, което често не се отчита от статистиката. 44,7 % от турците и 72,6 % от ромите считат, че за да са безработни основната причина е това, че са от малцинството.

- Бедност и доходи

- Турците – не бедни 3 %, по-скоро бедни 25 % и бедни 72 %;
- Роми – небедни 3 %, по-скоро бедни 18 % и бедни 89 %;

Според изследването на Фондация „Партньори България” с доход до 99 лв. живеят 24.2 % от турците и 38,9 % от ромите.

- Здравният статус на населението на кв. „Столипиново”:
 - над 65 – 70 % нямат здравни осигуровки, поради бедност;
 - в квартала почти не работи „Бърза помощ”;
 - хората се транспортират до центъра с лични коли и това често води до смърт;
- III градска поликлиника работи до 17 часа и не може да поема 60 хиляди население на квартала;
- в събота и неделя няма медицинска помощ и се налага за една инжекция да се ходи до центъра на града
- Жилищните условия и инфраструктурата на квартала:
 - крайно недостатъчна жилищна площ – често в две стаи живеят по 10-15 души от три възрастови групи, жилищната площ за 1 човек често е под 5 или около 5 кв.м.;
 - липсват бани и нормални тоалетни;
 - около 70% от жилищният фонд е амортизиран;
 - няма вода над 3-я етаж и в същото време основите на блоковете са пълни с питейна вода и обратни води;
 - течащите обратни води през училищата, детските градини и общия пазар в кв. „Столипиново“ водят до сериозни инфекциозни заболявания, особено сред децата в този квартал.

ГОСПОДИН ПРЕЗИДЕНТ,

Подобни сериозни проблеми има и в други обособени етнически квартали, които не могат да се решават с общинските бюджети. Необходимо е да се използват възможностите на републиканския бюджет, както и ОП на ЕС, финансови средства от Световната банка, ЕБВР и др. за решаването на посочените проблеми.

Именно това налага и участието на представители на етническите групи в тези Съвети, за да поставят тези проблеми и съвместно да се търси решаването им.

В заключение на това кратко Становище, г-н Президент, на вниманието Ви предлагам следните предложения:

1. Към Обществения съвет, който ще работи със служебното правителство, да бъдат включени един – двама представители на етническите групи със съответното образование и обществен авторитет.
2. Към обществените съвети, които ще се създават към различните министерства, също да бъдат включени по един – двама представители на етническите групи. Това предложение особено се отнася за МТСП, МОНМ, Министерството на културата, здравеопазването, МРРБ, МВР, МОСВ, Министерство на правосъдието (за социални дейности в затворите) и т.н.
3. При формирането на служебното правителство към посочените министерства да бъде включен и по един експерт с етнически произход, който да улеснява решаването на тези проблеми.
4. ЕРП да не прекъсват тока на абонатите, които закъсняват с плащането на сумите поради бедност.
5. ДКЕВР да извърши задълбочено проучване на дейността на EVN в кв. „Столипиново“ – Пловдив.
6. МЗ да извърши комплексна проверка на кв. „Столипиново“ и другите обособени квартали за здравното им обслужване и здравният статус на етническото население.
7. МОНМ съвместно с РИ по места да извършват проверки на обособените училища и да установят нивото на грамотност и знанието на българския език. Да се организират допълнителни курсове за възрастни по четмо и писмо и български език.

8. МТСП, АЗ и АСП с помощта на различните граждански организации да приемат оценка за дейността на министерството сред етническите групи и да очертаят мерки за подобряване на дейността си сред тях.
9. МРРБ по възможност да отпусне 250 хил.лв. допълнителни средства на Община Пловдив, за да спрат теча на обратните води в кв. „Столипиново“ – ул. „Батак“, „Елба“, „Крайна“ и др., които имат сериозно отражение върху здравния статус на населението и особено на децата.
10. Да се приемат допълнителни програми за субсидиране на трудовата заетост сред етническите групи и уточняване на прага на бедността.

ГОСПОДИН ПРЕЗИДЕНТ,

Изразих своята гледна точка с една единствена цел – да има нормален преход и социално равновесие в тези тежки и трудни месеци за страната ни. Тази гледна точка необходимо е да се знае и отчита при съставянето и функционирането на Обществения съвет и служебното правителство. И още нещо съществено – да не се допуска нито една политическа партия до изборите през м.май т.г. да използва хората за противопоставяне на българските граждани на етническа и верска основа. Това е твърде опасно за бъдещето на страната ни.

Като държавен глава, който олицетворява единството на нацията, считам, г-н Президент, че правилно ще бъде разбрана моята човешка тревога и гражданска позиция, а именно единение, а не разединение на българското население по различни признаци, чрез конкретни стъпки и действия в тази насока.

05.03.2013 г.

С уважение:

гр. Асеновград